

2016: alle wegen leiden naar Polen

Jaarlijks vinden iets meer dan 100.000 Belgen de weg naar Polen. Dat is relatief weinig, maar onbekend is onbemind en daar gaat Suiker wat aan doen. In samenwerking met het Pools Informatiebureau voor Toerisme promoten we een jaar lang culturele trips naar Polen. Dat doen we niet toevallig in 2016. Nu Wrocław culturele hoofdstad van Europa is, hebben we de perfecte reden om de blik oostwaarts te wenden en ook de rest van cultureel Polen onder de aandacht te brengen. Deze maand focussen we op het prachtige, postindustriële Łódź.

Krakau, Wieliczka, Tarnów en Zalipie

Jaarlijks bezoeken 14 miljoen toeristen de provincie Malopolska (Klein-Polen). Het historische Krakau is de grote trekpleister (10 miljoen toeristen per jaar), maar ook de zoutmijn van Wieliczka en de concentratiekampen Auschwitz en Birkenau -waaraan we in een vorige editie al aandacht schonken- verkopen elk anderhalf miljoen toegangstickets per jaar. Het zijn drie plekken die je gezien moet hebben. Wie daarna vindt dat hij genoeg over koppen gelopen heeft, kan een auto huren, door het ongerepte en landelijke Malopolska cruisen en lieflijke stadjes en dorpjes als Tarnow en Zalipie tegenkomen.

De zoutmijn van Wieliczka

De zoutmijn van Wieliczka is een bouwwerk dat de verbeelding te boven gaat. Tussen 64 en 327 meter onder de grond bevinden zich 287 kilometer gangen die ongeveer 3.000 kamers met mekaar verbinden. De toeristische route leidt natuurlijk maar langs een fractie daarvan: 2 km lange galerijen en 22 kamers. Dat is al indrukwekkend genoeg. De sierraden en beeldhouwwerken die we passeren, zijn uitgehouwen uit zoutrotsen. "Door kompels, niet door kunstenaars," zegt de gids. De meest imposante en rijkelijk versierde kamer is Sint-Kinga's Kapel: een ruimte van 54 meter lang, 18 meter breed en 10 meter hoog. Pleinvrees honderd meter onder de grond: het kán.

Tot 9.000 bezoekers per dag duiken kopje onder in de mijn, in groepen van maximum 40 personen. De geleide tocht begint met een afdaling over 800 trappen. Op de weg terug hoef je die niet te doen. Dan is er een lift die je tegen 4 meter per seconde naar boven schiet. De mijn voorziet ook aangepaste tochten voor rolstoelpatiënten, voor kinderen (met een gids die mijnliederen zingt en geesten oproept) én voor actievelingen die voor een 'mijn-

werkerstoer' kiezen i.p.v. een toeristische toer. Zij mogen aan de slag met pik en houweel.

De bloemen van Zalipie

Meer zin in folklore dan in een ondergrondse wandeling? Dan is het dorpje Zalipie een aanrader. Met zijn afgelegen ligging en amper 750 inwoners heeft dit dorp een hoog 'gat van Pluto'-gehalte, maar liefhebbers van een Bokrijkachtige sfeer moeten het zeker zien. Om het harde leven op het Poolse platteland wat op te vrolijken, besloten enkele vrouwen van Zalipie hun huizen van binnen en van buiten te beschilderen met kleurrijke bloemmotieven. Het werd een traditie die generatie op generatie werd doorgegeven, dankzij Felicja Curylowa (1904 - 1974). Zij maakte van een zot idee een folkloristische traditie en zette Zalipie daarmee op de kaart. Haar huis is nu een museum. De overige beschilderde huizen moeten we met enige omzichtigheid benaderen. "Dat zijn woningen waarin mensen leven," zegt onze gids. "Ze worden niet graag als rariteiten of museumstukken gezien." Maar de gids onderschat de gastvrijheid van de bewoners. De meeste van hen nodigen ons uit om rond te kijken.

Italiaans Tarnów

Malopolska bewaart veel geheimen. Zalipie is er een voorbeeld van; het stadje Tarnów ook. Naar Poolse normen is Tarnów klein (plaats 35 op de ranglijst van grootste steden), maar de stad huisvest toch nog altijd 120.000 inwoners. Het bijzondere aan Tarnów is zijn Italiaanse design. Na

een allesverwoestende brand op het einde van de 15de eeuw vroeg de machtige familie Tarnowski de Italiaanse architect en beeldhouwer Gianmaria Padovano de stad herop te bouwen in renaissancestijl. Het mocht iets kosten en het resultaat was navenant. Padovano bouwde een schitterend stadhuis in het midden van een erg 'Italiaans' marktplein. In de kathedraal ernaast staat een 13 meter hoog monument voor de Tarnowski-familie. Ook een bezoek waard is het kleine, maar interessante Roma-museum, dat de geschiedenis van de zigeuners vertelt. En nu je toch in de buurt bent: stop ook even bij de houten kerk van 560 jaar oud. In tegenstelling tot een dozijn andere houten kerken in de regio is deze niet opgenomen op de werelderfgoedlijst van Unesco, maar ze is wel een bezoek waard.

Krakau, natuurlijk!

We slaan mea culpa. De loftrampet steken over Malopolska en Krakau slechts terloops vermelden, is als de schoonheid van Catalonië bezingen zonder Barcelona te vernoemen. Krakau excelleert in alles. Zijn roemrijke verleden heeft in elke wijk sporen nagelaten. Op de Wawelheuvel vind je de wondermooie oude kathedraal met bijhorend kasteel. Even adembenemend zijn de basiliek, de lakenhal, de Mariakerk, de Raadhuistoren en tal van andere historische gebouwen op de Grote Markt. De oudste universiteit van Polen heeft, verspreid over de stad, schitterende gebouwen. Lekker eten en drinken kan je overal in de stad, maar wie hip is, gaat ervoor naar de fraaie Joodse wijk Kazimierz. Jaarlijks amuseren tien miljoen toeristen zich in het bruisende Krakau. Druk is het er altijd. Maar wie rust zoekt, kan die vinden. Bijvoorbeeld in de groene zone die de volledige oude stad omringt.

INFORMATIE:

- Pools Informatiebureau voor Toerisme, Renaissanceaan 20 bus 25, 1000 Brussel, 02 740 06 20, www.polen.travel.
- www.visitmalopolska.pl, www.tarnowtravel.com, www.krakow.pl.

Tekst: Roel Sels